

Посвячене християнське життя

Війна

*Але щоб зростали в благодаті й пізнанні
Господа нашого й Спасителя Ісуса Христа.
Йому слава і тепер, і дня вічного! Амінь.
2 Петра 3:18*

3

Зміст

Війна	3
Вступ.....	5
I. Ворог	7
II. Військо сатани	15
III. Джерело перемоги	16
IV. Наша духовна зброя.....	20
Завершення.....	25

Війна

Ми зараз на війні — наймасштабнішій війні у всесвіті, яка точиться між найбільшими ворогами: Богом і сатаною. Ми вирішили бути у Божому війську, коли перейшли з табору сатани до Божого табору. І тому будемо прагнути до здобуття перемог і в нашому особистому житті, і в справах Божого Царства. Ось ціль цього уроку — здобувати перемогу.

Цей урок взятий з курсу «Посвячене християнське життя».

Інші уроки цього курсу:

- 1) «Мета та процес християнського життя»
Чи знаєте ви що таке мета? Вам важко бути «хорошим» християнином? Дізнайтеся, що хоче зробити Бог у вас і через вас у цьому надзвичайному житті, до якого ми покликані.
- 2) «Сила для духовного життя»
Дізнайтеся про служіння Святого Духа невіруючим та віруючим і три заповіді щодо Святого Духа, які дає Боже Слово.
- 4) «Молитва: поклоніння та хвала»
Молитва — це вираження наших відносин з Богом. Навчіться новому спрямуванню молитви — як шукати Його лиця перш ніж шукати Його руку.
- 5) «Молитва: прохання та заступництво»
А зараз, зосередившись на Всемогутньому Богові, дізнайтеся про радість заступництва. Сюди включені основні принципи молитви, перешкоди для молитви і важливість спільної молитви.
- 6) «Живе та діяльне — Боже Слово»
Біблія — наш основний засіб спілкування від нашого Небесного Отця і пожива для нашого духовного життя. Дізнайтеся як здобути найбільше користі від цього живого, могутнього джерела.
- 7) «Ходіння вірою»
Фундаментальним принципом життя в Божому Царстві є віра. Дізнайтеся як долати виклики вірі, а також які є етапи пізнання Божої волі у вашому житті.
- 8) «Духовна переміна»
Бог обіцяв, що Він перемінить нас силою Свого Святого Духа так, що ми станемо схожими на Нього. В цьому уроці ми спробуємо дати відповідь на питання: які зміни в нашому характері мають відбутися в результаті ходження з Христом?

9) «Розуміння страждань»

Дізнайтеся п'ять цілей страждання і як наша реакція на страждання може збудувати або зруйнувати нас. Ми самі вирішуємо чи страждання приведе нас до озлобленості чи до духовної зрілості.

10) «Спільність у родині»

Дізнайтеся як допомогти побудувати спільність у церкві, нашій «родині», як вирішувати конфлікти і як практикувати спілкування, яке прославлятиме Христа і принесе радість в наші серця.

11) «Служіння своїм ближнім»

Цей урок вимагатиме від вас перевірки як ви можете служити іншим. Він відкриє вам очі на те, для чого Бог дав вам дари Святого Духа і наскільки важливо для вас служити людям навколо.

12) «Використання часу»

Біблія говорить про роботу і як ми маємо використовувати час? Чи знаєте ви свої пріоритети і чи ставите ви цілі, які відображають це? Цей урок допоможе вам правильно використовувати час.

13) «Підготовка до відродження»

Існує так багато розмов про відродження, але так мало свідчень цього. Погляньте на історію відроджень і принципи, які ми можемо використати, щоб принести відродження зараз, сюди — в наші життя, в нашу церкву, в Україну.

Вступ

Ви коли-небудь замислювалися над тим, чому попри наявність та доступність усього, що потрібне для християнського життя, воно все одно виявляється таким важким? Нерідко ми забуваємо про те, що насправді ми живемо на ворожій території, а навколо точиться війна. Коли ми замислюємося про сатану, ми можемо натрапити на спокусу або применшувати його вплив, або занадто перебільшувати його. Він хотів би, щоб ми взагалі **не брали до уваги** його існування — тоді він може і надалі проводити свою оманливу працю. Але якщо ми вже усвідомлюємо, що він є, то він намагається **спрямувати на себе всю нашу увагу**, аби пригнітити нас розумінням того, проти чого ми виступаємо. Тому нам потрібно знати, ким є наш ворог, але наша увага має завжди бути зосереджена на переможному Провідникові. Він уже здобув перемогу, і тепер проведе нас ще до багатьох перемог!

Оскільки в будь-якій війні абсолютно необхідно знати і правильно оцінювати свого ворога, у цьому уроці мова йтиме про сатану і його тактику. Знання ворога включає в себе розуміння того, у який спосіб він діє, та усвідомлення моментів своєї найбільшої уразливості до його нападів.

Коли ми починаємо розуміти ворога і його тактику, нам треба належним чином оцінити свої власні сили для битви. Як відродно знати, що наша боротьба ведеться не у слабкості, що ми не змушені відступати, — ми воюємо, спираючись на перемогу, уже отриману Ісусом Христом та підтверджену Його смертю і воскресінням. А тому нам потрібно не боятися ворога, а лише розуміти його силу та хитрощі й бути готовими використати усе те, що Бог нам дав для захисту від його атак.

Щоб здобути більше користі від вашої духовної подорожі, виконуючи цей урок, ми рекомендуємо зробити три речі:

- 1) Вивчаючи цей урок, ведіть духовний щоденник. Запишіть в ньому імена людей і потреби, за які ви молитесь, відповіді, які дає Бог, місця Біблії, які ви читаете і чому вчить вас Господь.
- 2) Поставте собі метою щодня проводити тихий час з Богом. Якщо ви лідер, ми закликаємо вас виділити для цього одну годину на день протягом місяця. Однак якщо у вас ще немає регулярного часу спілкування з Богом, почніть з того, щоб кожного дня ставити собі мету — проводити такий час і практикувати це протягом місяця.
- 3) Вчіть напам'ять 4 вірші з Біблії. Ми пропонуємо вам вибрати 4 вірші з 11 розділу Послання до Євреїв — найвідомішого розділу про віру.

В уроці будуть запитання, вправи і завдання, які допоможуть вам взаємодіяти з матеріалом і застосовувати його в житті. Зверніть увагу, що в кінці уроку є відповіді і ви можете перевірити наскільки засвоїли матеріал.

Ми радимо вам завести окремий зошит для виконання вправ. Це буде ваш «зошит роздумів», де ви можете записувати свої відповіді і думки з поданого матеріалу. Записи підкріплюють навчання, тому це чудовий інструмент для особистого зростання.

План уроку

- I. Ворог
 - A. Його перші стосунки з людьми
 - B. Його влада у цьому світі
 - B. Його переваги знищені Христом
 - Г. Застосування спокус сатаною

- II. Військо сатани
- III. Джерело перемоги
 - A. Наша сила
 - Б. Наш наступ
 - В. Наша оборона
- IV. Наша духовна зброя
 - A. Ремінь істини
 - Б. Броня праведності
 - В. Взуття готовності Євангелії миру
 - Г. Щит віри
 - Д. Шолом спасіння
 - Е. Духовний меч
 - Ж. Використання нашої зброї
 - З. Молитва

Завершення

ЦІЛІ УРОКУ

До кінця цього уроку ви повинні вміти:

1. Пояснити, які переваги здобув сатана під час гріхопадіння людини.
2. Описати щонайменше три тактичні заходи, які вживає сатана для того, щоб не дати невіруючим пізнати Божий задум викуплення.
3. Навести три біблійні приклади того, як сатана спокушає віруючих зосереджувати увагу не на Христі, Його Слові чи Його справі, а на чомусь іншому.
4. Описати духовну значущість і практичну цінність кожного з шести елементів зброї, яку Бог дає християнам для війни з сатаною та його силами.
5. Розповісти іншим людям про те, що ви дізналися про задуми сатани та способи їх подолати.

Завдання до уроку

Короткий огляд як працювати з уроком.

1. Перегляньте план уроку та детально ознайомтесь із цілями уроку.
2. Прочитайте визначення ключових термінів.
3. Прочитайте урок, дайте відповіді на питання і виконайте вправи, звертаючись до Біблії як до основного джерела.
4. Проводьте щодня час тихого спілкування з Богом. Оцініть, чи вибраний вами час є найоптимальнішим з точки зору вашого особистого розпорядку дня. Можна спробувати робити це в інший час або розділити годину на два півгодинних сегменти, чи, якщо вам дуже складно виділити тривалий проміжок часу, то на три сегменти по двадцять хвилин. Регулярно користуйтеся своїм духовним щоденником, виявляючи у цьому вірність.
5. Вивчіть напам'ять чотири вірші з 11 розділу Послання до Євреїв. Якщо ви вже виконували інші уроки курсу «Посвячене християнське життя», то продовжуйте вивчення напам'ять з того вірша, на якому ви зупинилися. Якщо ви будете вивчати напам'ять чотири вірші на тиждень, то за 10 тижнів ви зможете вивчити напам'ять цілий розділ.

Пам'ятати і роздумувати про героїв віри — це джерело підбадьорення у нашому щоденному ходженні з Христом.

6. Проект — Скажіть проповідь або проведіть урок на тему «Як руйнувати задуми сатани».

Визначення ключових термінів

Перевага — вигідніше становище або кращі умови.

Сатана — єврейська назва, що означає «противник» або «суперник». У Біблії вживаються й інші назви: «диявол», що означає «наклепник» (Матвія 4:1); Вельзевул, князь демонів (Луки 11:15); лукавий (Матвія 13:19); батько неправді (Івана 8:44); бог цього віку (2 Коринтян 4:4); князь цього світу (Івана 12:31); князь, що панує в повітрі (Ефесян 2:2); спокусник (1 Солунян 3:5).

Демони — злі духи; упалі ангели, які приєдналися до сатани в його бунті проти Бога.

I. Ворог

У Якова 4:7 сказано: «...спротивляйтесь дияволу, то й утече він від вас». Апостол Петро каже у 1 Петра 5:8–9: «Будьте тверезі, пильнуйте! Ваш супротивник диявол ходить, ричучи, як лев, що шукає пожерти кого. Протистесь йому, тверді в вірі, знаючи, що ті самі муки трапляються й вашому братству по світі». Ці два апостоли — Яків та Петро — впевнено та однозначно говорили про те, що ми зазнаємо духовних атак.

Питання 1. Викладіть своїми словами ті повеління, що стосуються нашого пово-
дження з сатаною.

Питання 2. Прочитайте 2 Коринтян 2:11 і Ефесян 6:11. Які методи сатана вико-
ристовує проти нас?

Сатана є найславнішим з усіх Божих творінь, і він усім перевершує людину — силою, мудрістю, розумом, становищем. Чому ж тоді у стосунках з людьми він розставляє на них пастки, поводить з ними підступно та задумує проти них інтриги? Чому він просто не розтро-щить людину за допомогою свого війська злих духів?

Відповідь на це питання має дві сторони. По-перше, хоча людина і є нижчою за ангелів, Бог встановив певні кордони та наклав певні обмеження на те, що може зробити сатана (2 Солунян 2:3–6, особливо вірш 6; Йова 1:12; 2:6). По-друге, оскільки сатана бажає бути схожим на Бога, він прагне поклоніння від людей (Матвія 4:9–10; Об'явлення 13:3–4). Але з огляду на те, що Бог дав людству свободу волі, сатані доводиться правдами та неправдами здобу-вати людську прихильність.

Отже, сатана зі своїм воїнством є обмеженим щодо використання своєї сили, проте він може без жодних обмежень послуговуватися своїм розумом та мудрістю. І оскільки диявольські сили не можуть силою змусити людей ні до чого, їм доводиться переконувати їх неправдою. І тому вони діють не відкрито, немов злі деспоти, а хитро, як лукаві облесники.

Крім того, ми маємо пам'ятати, що, яким би могутнім чи розумним не був сатана, він не такий самий, як Бог. Він не є всюдисущим. Він не є всемогутнім — він може діяти лише у межах Божого попущення. Він не є всевладним. Він є творінням, упалим ангелом.

Питання 3. Чому сатана вдається до підступу задля досягнення своїх цілей?

Питання 4. Відповідно до 2 Коринтян 11:13–14, як маскується сатана?

А. Його перші стосунки з людьми

Аби побачити розвиток цих стосунків протягом історії людства, повернімося до самого початку. На початку людина була безгрішною. Світ був досконалим, і в людини не було суперечки зі своїм тілом. І тому спокуса не могла з'явитися із тіла або зі світу — лише із зовнішнього джерела. І вона дійсно прийшла, — прийшла через вторгнення істоти з духовного виміру.

Адам знав лише Божі благословення та заборону щодо одного дерева. Він не мав їсти з дерева пізнання добра та зла, але він міг вільно користуватися з усього, що було в саду. Перед ним було життя та благословення або смерть та прокляття. Єдиною вимогою для життя та благословення була довіра та слухняність Богові, а для Божого суду, смерті та прокляття достатньо було просто виявити серце невіри та непокори.

Сатана приходить через змія і пропонує людині обман. У чому він полягає? Сатана змусив людину повірити, що творінню не обов'язково відповідати перед Творцем задля отримання Божого благословення; що незалежність від Бога є цілком прийнятною можливістю для існування у Божому всесвіті; що мир, радість та сенс життя можна знайти і без Бога, хоча насправді усе це людина знаходить лише у залежності від Бога.

Питання 5. Прочитайте Повторення Закону 30:15–20. Мойсей поставив перед ізраїльтянами вибір між життям та благословенням і смертю та прокляттям. Що від них вимагалось задля отримання життя та благословення від Бога?

Єва у саду Едену, уявляючи собі досконаліше добро, ніж те, що запропонував людям Бог, взяла плід, скуштувала та дала чоловікові, що був з нею (Буття 3:6). Жінка була обманута, а чоловік — ні. Він відкрито збунтувався проти Бога (1 Тимофія 2:14). Таким чином, гріх увійшов у світ через Адама (Римлян 5:12), і той обман, який зародився у сатані та поширився на третину ангелів (Об'явлення 12:4), тепер з'явився і в людях.

Чого досяг сатана? Хіба Адам, коли він згрішив, продав дияволу свою душу, а разом з нею — усе людство? Хіба сатана став господарем усіх людей? Відповідь на ці питання — ні. Адам не продав дияволу своєї душі та усього людства. Сатана не став його господарем. Сатана добився того, що людина зі стану залежності від Бога перейшла у стан незалежності. І цим людина відкинула своє законне право на правління землею та підпала під прокляття гріха і смерті.

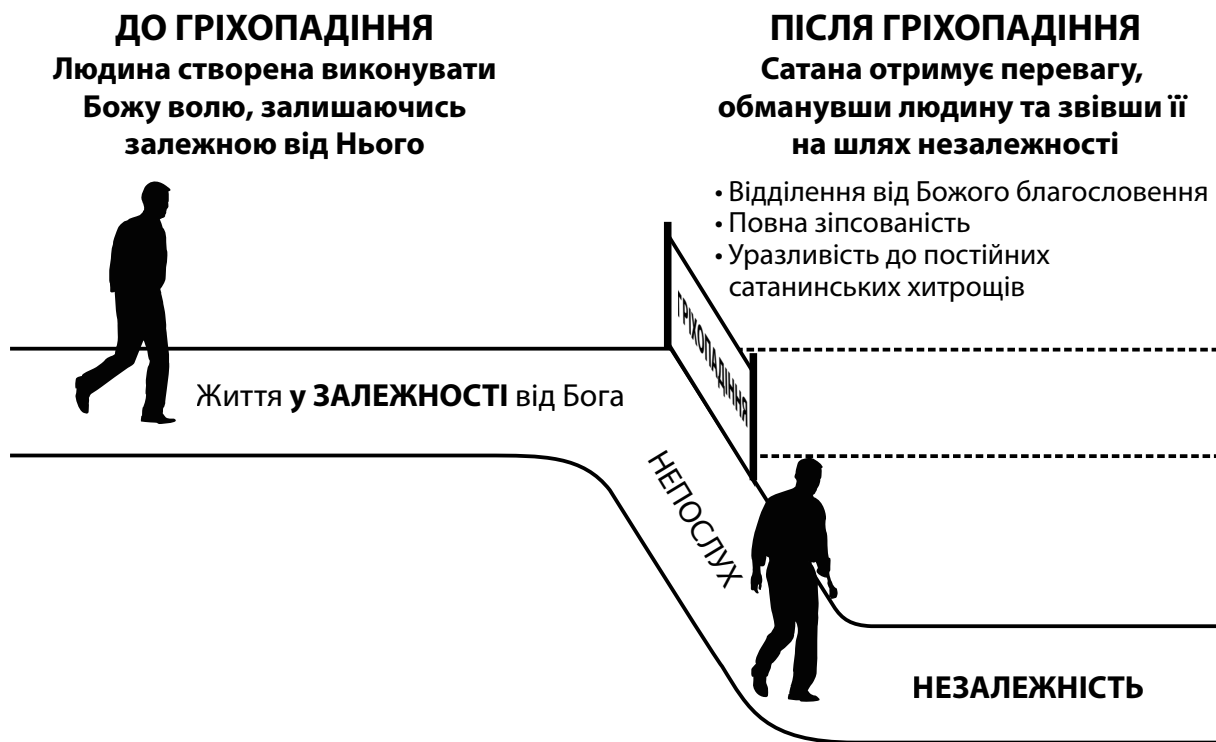

Схема 3–1. **ДУХОВНА ВІЙНА**

Б. Влада сатани у цьому світі

Сатана отримав перевагу над людиною та над землею, спричинившись до відділення від Бога. І нині він має змогу стверджувати, що має панування та владу, і тому називається «богом цього віку», «князем, що панує в повітрі». Він дуже хоче мати людину собі за союзника, чи ще краще — за підлеглого. Але навіть і досі його практичним завданням, яке він намагається здійснити, є перетворення здобутої переваги на дійсне царство, у якому людина добровільно та відкрито згодиться поклонятися йому.

А тому йому доводиться постійно стверджувати неправду і виставляти себе за того, хто може здійснити сказане, якщо йому поклонитися. Ось чому в Ефесян 2:2 сказано, що ми, коли були мертві через наші провини та гріхи, жили за звичаєм цього віку, а тому і за волею князя цього світу. Ми вірили неправді та з власної волі вирішили жити незалежно від Бога.

Яків каже, що кожен спокушується, як надиться та зводиться власною пожадливістю (Якова 1:14–15). Ніхто ніколи не зможе сказати: «Мене до цього змусив диявол». Диявол може лише спокушати нас чи схилити нас до чогось, залучаючи наші гріховні схильності, але він не може вимагати від нас, щоб ми чинили зло. Але ми, коли даємо йому місце, самі підпорядковуємося йому.

Задля досягнення своєї мети — встановлення земного царства для панування над людьми — сатана вдається до підступу та хитрощів, застосовуючи при цьому здобуту перевагу. У чому полягає ця перевага? Ця здобута ним перевага полягає у тому, що людина народжується у гріху та з природною схильністю до незалежності. Людина народжується відділеною від свого Творця і потім з власної волі вирішує лише задовольняти бажання свого гріховного тіла. Вона народжується у цей упалий та проклятий світ, який підтримує бажання цього гріховного тіла, залучаючи тілесні пожадливісті, і пожадливість очам, і життєву пиху (1 Івана 2:16). І поки людина у гріху, вона бунтується проти Бога.

Таким чином, сатані залишається лише приховувати істину від невіруючої людини, тримаючи її в невіданні та сліпоті щодо того факту, що людина може повернутися до вічного благословення та залежності від Бога; що можна прийти до спасіння від Божого гніву, від відчаю та хибної надії, яку принесла незалежність. Для цього сатана та його демони спотворюють і перекирують істину в своїх інтересах. Достатньо ще раз перечитати розповідь про спокушання Ісуса, аби побачити яскравий приклад такого перекирування істини (Матвія 4:1–10).

Питання 6. У чому полягає обман, який сатана намагається нав'язати людству?

Питання 7. Яку перевагу здобув сатана у момент гріхопадіння людини?

Питання 8. Що єдине треба зробити сатані, щоб і надалі діяти на невіруючу людину своєю неправдою?

Питання 9. Прочитайте вірші, що подаються нижче, і назвіть різні шляхи, якими сатана та його упалі ангели намагаються ввести людей в оману.

а) Галатів 1:8, 11–12 _____

б) 2 Коринтян 4:4 _____

в) 1 Тимофія 4:1 _____

г) 2 Коринтян 11:13, 15; Матвія 24:11 _____

д) Матвія 13:19 _____

е) Дії 10:38; Матвія 8:16 _____

ж) Матвія 24:24; 2 Солунян 2:3–4; Об'явлення 13:2, 4, 11–17 _____

Крім тих шляхів зваблювання, які ви назвали на підставі наведених місць Писання, ми знаємо, що сатана намагається підмінити справжню релігію та побожність ідолопоклонством і релігійністю (1 Коринтян 9:20; Дії 17:16, 22–23; Колосян 2:23). Він постійно пропонує людям підробки. До всього, що робить Бог, сатана завжди намагається зробити фальшиву підробку.

Вправа 1

Пошук прикладів. Розглянувши тактику роботи сатани з невіруючими людьми, наведіть кілька прикладів його роботи, які ви бачили там, де ви живете. Знайдіть щонайменше три приклади, запишіть їх у своєму зошиті і будьте готові обговорити їх на зустрічі групи.

В. Перевага сатани знищена Христом

ПІСЛЯ ОТРИМАННЯ СПАСІННЯ

Перевага сатани скасовується
під час навернення

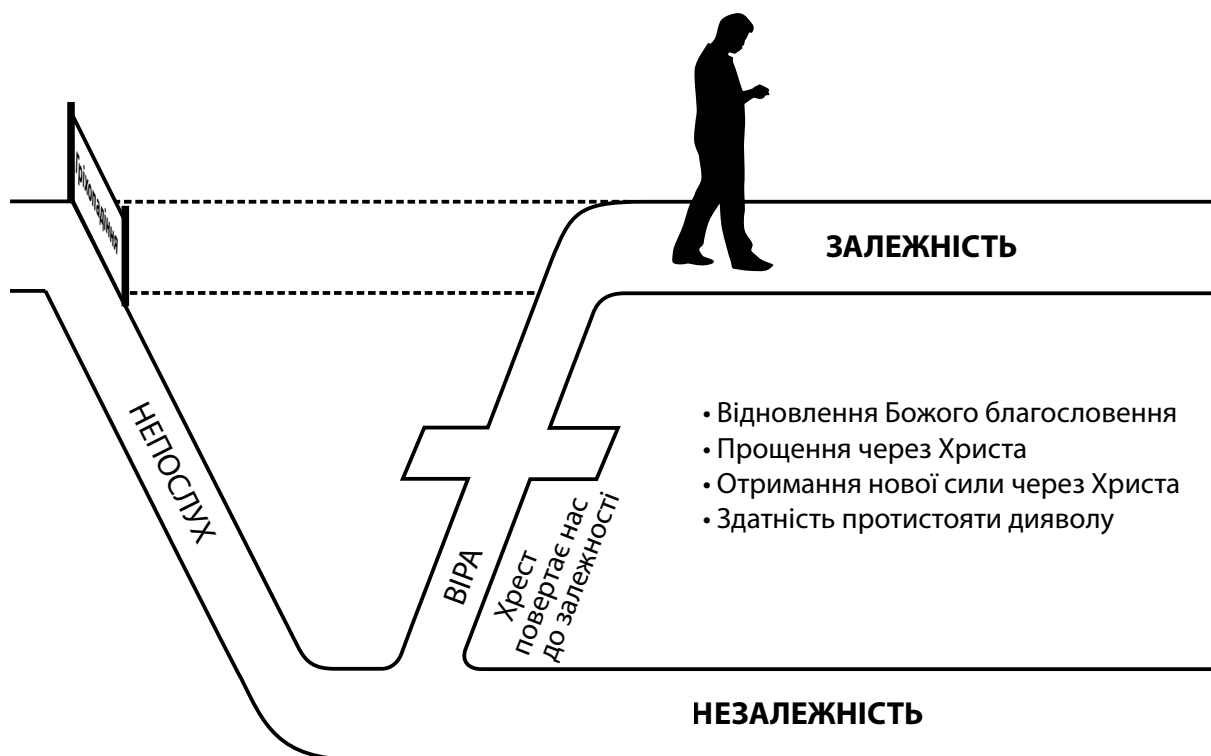

Схема 3–2. **ДУХОВНА ВІЙНА**

Якби біблійна історія зупинилася на гріхопадінні, то завдання сатани з утримання його переваги над людиною було б значно простішим. Але Бог зробив цілковито несподіваний крок. Він повідомив про Насіння жінки (Буття 3:15) — про Того, Хто міг би:

1. Розвернути хід історії людства та землі (Буття 12:1–3; Римлян 8:18–21).
2. Здобути реальну й остаточну перемогу над сатаною через хрест (Колосян 2:13–15).
3. Показати, що залежність є вищою за незалежність (Матвія 4:1–10 та Филип'ян 2:1–11).

4. Гарантувати остаточне звільнення від сатани, його воїнства та усіх невіруючих (Об'явлення 5:1–5; 20:7–15).

І тому завдання сатани є зовсім непростим — йому постійно потрібно воювати у трьох напрямках. Він має протистояти святим ангелам у духовному світі (Даніїла 10:13); не допускати до того, щоб невіруючі люди пізнали Бога; та чинити опір Насінню жінки (Ісусові Христу) та усім, хто був Ним викуплений.

Та перевага над людиною, яку сатана здобув під час гріхопадіння, знищується у Христі через віру (1 Івана 5:4–5). І хоча світ ще не перемінився, віруюча людина у ньому вже зазнала змін.

Для вашої перемоги над сатаною надзвичайно важливим є ваше становище, яке ви посіли, ставши християнином. Про істини свого становища ви маєте згадувати раз за разом, коли сатана намагатиметься вкласти сумніви у ваш розум.

Питання 10. Далі подається перелік віршів. Прочитайте кожен вірш у Біблії. Деякі вірші у цьому переліку супроводжуються словами, які стисло описують ваше становище перед Богом. Підберіть кілька слів до тих віршів, напроти яких їх немає. Коли ви будете читати ці вірші, нехай ваше серце наповнюється благоговінням перед тим, як Бог дивиться на вас і ким ви є в Ньому.

- 1) Виправдані _____ Римлян 3:24
- 2) _____ Римлян 5:1
- 3) Примирені _____ Римлян 5:10
- 4) Відкуплені та прощені _____ Ефесян 1:7; Колосян 1:14
- 5) _____ Римлян 4:5–6
- 6) _____ Ефесян 1:3
- 7) _____ Римлян 8:16
- 8) Божі спадкоємці _____ Римлян 8:17
- 9) _____ 1 Коринтян 6:19
- 10) _____ 1 Коринтян 6:20
- 11) Злучені з Господом _____ 1 Коринтян 6:17
- 12) _____ Ефесян 2:5
- 13) _____ Ефесян 2:6
- 14) _____ 2 Коринтян 5:17
- 15) Христові друзі _____ Івана 15:15
- 16) _____ Ефесян 1:1
- 17) Виповнені у Христі _____ Колосян 2:10
- 18) Здатні ходити в обновленні життя _____ Римлян 6:4
- 19) Більше не раби гріха _____ Римлян 6:6–7
- 20) _____ Римлян 8:1
- 21) _____ Филип'ян 3:20
- 22) _____ Римлян 6:14
- 23) Ті, що мають приступ до Бога _____ Ефесян 2:18
- 24) _____ Римлян 8:35–39
- 25) _____ 1 Івана 5:18

У житті віруючої людини уже зламано силу гріха. Проте варто зазначити, що християнин і надалі залишається вразливим до того, що сатана може повернути свою перевагу, якщо людина впаде в гріх.

Г. Застосування спокус сатаною

Сатана, ставлячи перед християнином спокуси, знову і знову тягне його до спотикання та падіння, як з самого початку він спокусив Адама та Єву. Оскільки християнин ще й досі може повірити неправді та переступити встановлені Богом кордони, шукаючи собі добра не в залежності від Бога, а у власній незалежності, то він і надалі залишається вразливим до спотикань і падінь, через які сатана може знову здобувати перевагу (1 Петра 2:16; Римлян 6:12–13; 12:1–2).

Яскравий приклад цього бачимо у 2 Коринтян 2:8–11, 14. Через неслухняність, про яку згадується у вірші 9, сатана мав би можливість здобути нечесну перевагу (вірш 11), якби церква не почала діяти по-іншому.

Під час бойових дій мотивацією до здобуття переваги є намагання подолати противника. І для сатани теж це питання здобуття переваги або сили у боротьбі, яку він здобуває нечесно через гріх людини. Простіше кажучи, коли ми грішимо, він здобуває силу в нашому житті.

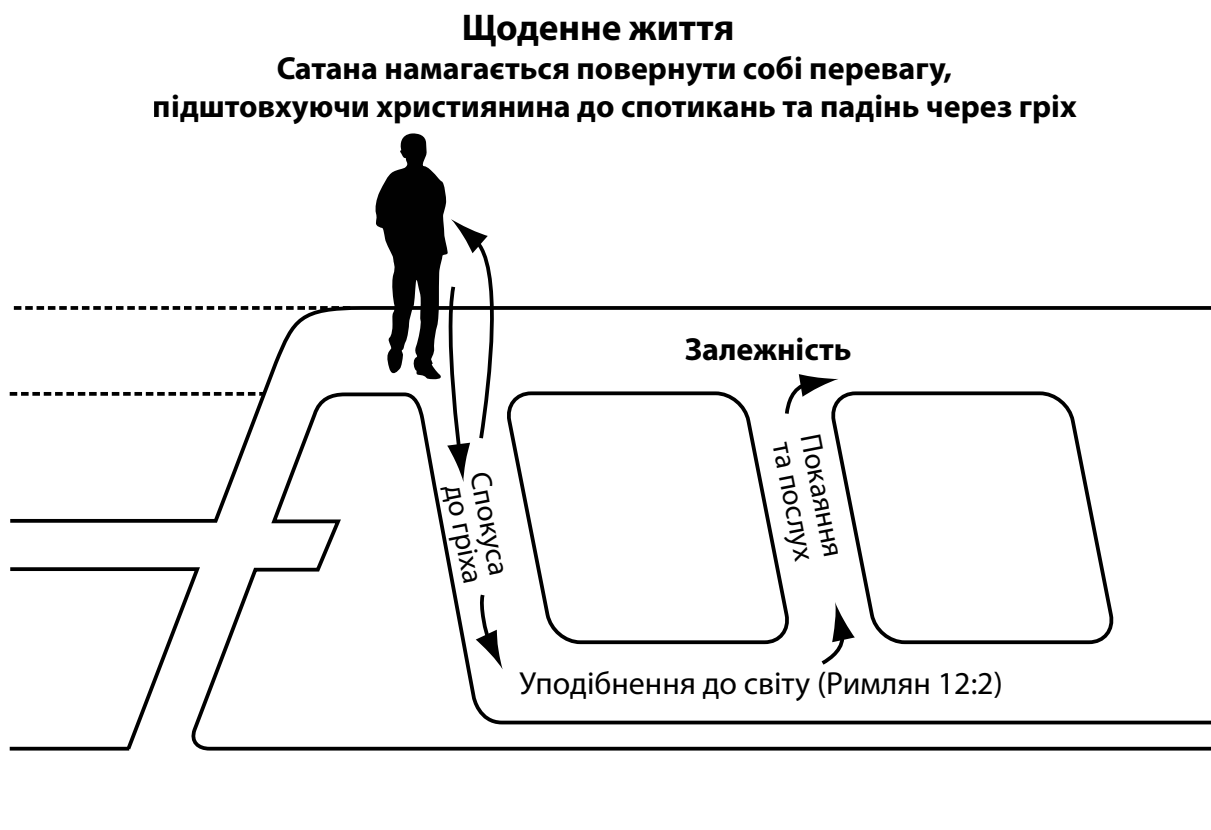

Схема 3–3. **ДУХОВНА ВІЙНА**

Коли ми обираємо шлях незалежності, сатана здобуває незаконну перевагу над нами. Інакше кажучи, ми даємо дияволу місце і можливості (Ефесян 4:27). Коли ми каємося і відвертаємося від гріха, сатана залишається без цієї переваги (2 Коринтян 2:10–11), хоча наслідки гріха зазвичай продовжуються. Таким чином, перемогу можна втримати лише у Христі (2 Коринтян 2:14), у послуку та у залежності (Приповісті 3:5–8).

Два практичні приклади того, як сатана здобуває перевагу над нами, можна побачити у 1 Коринтян 7 та 1 Петра 3. У 1 Коринтян 7:5 Павло говорить, що тривале утримання від статевих стосунків у подружньому житті дає сатані нечесну перевагу, оскільки йому тоді легше спокусити одного з членів подружжя шукати статеве задоволення поза встановленими Богом рамками шлюбу. У 1 Петра 3:7 апостол каже, що через неуважне ставлення до дружин та життя без порозуміння між членами подружжя сатана також здобуває несправедливу перевагу, що виливається у тому, що християнин не може безперешкодно застосовувати таку духовну зброю, як молитва (див. Ефесян 6:10, 13, 18).

Раз за разом виставляючи перед християнином ті самі спокуси, сатана постійно змушує його вибирати між добром та злом, між слухняністю та непокорою, між залежністю та незалежністю. Дії сатани:

1. Користується ситуаціями, які зовні видаються добрими, але суперечать Божим задумах та намірам (Матвія 16:21–23).
2. Використовує те, що здається привабливим для тіла (1 Солунян 4:3–4).
3. Використовує напруження, турботи, розчарування та хвилювання цього світу, аби змусити нас до непослуху (1 Петра 4:1–4).
4. Намагається тримати нас у незрілому стані, значно утруднюючи для нас можливість приймати побожні рішення (Ефесян 4:14).
5. Викликає сумніви, аби зашкодити міцному утвердженню у вірі (Буття 3:1, 4).
6. Заохочує до лицемірних учинків, прийнятих у цьому світі, замість учинків, що спонукаються вірою та любов'ю (Дії 5:1, 3; Івана 2:15–17).
7. Підштовхує до хибних висновків, щоб звести нас (Матвія 24:24).
8. Завдає фізичних страждань навіть тоді, коли людина не вчинила гріха, аби змусити її нарікати на Бога (Йова 1:9–12).
9. Підбурює до гонінь проти нас, щоб змусити нас зректися віри (Об'явлення 2:10).
10. Спонукає нас до того, щоб ми пишалися своїм становищем, яке насправді вимагає смирення та служіння (1 Тимофія 3:6).
11. Спонукає нас до покладання на власні можливості, а не на Божу силу (1 Коринтян 2:1–8).
12. Намагається схилити нас до того, щоб ми приставали на людську мудрість, а не на Божу (Якова 3:13–18).
13. Тримає нас у стані поразки, змушуючи нас думати, що ми, перебуваючи у Христі, не повинні мати жодних труднощів (2 Коринтян 12:7–10).
14. Проникає у церкву через фальшивих вчителів, фальшивих учнів (кукіль) та через розділення (2 Коринтян 11:13–15; Матвія 13:38–39; 2 Коринтян 2:10–11).

Вправа 2

Особиста оцінка. Зараз ще раз уважно перечитайте наведений вище перелік. Виберіть у ньому три дії, через які сатана намагався здобути перевагу над вами протягом минулого місяця. Після роздумів про це запишіть у своєму зошиті, до яких дій він вдавався, що відбувалося і як ви поводитися під час його дій. Що ви можете зробити, аби краще підготуватися до наступного нападу та протистати йому?

Отже, він у першу чергу зайнятий тим, що спокушає віруючих до зла (гріха) через світ і тіло, прагнучи, щоб ми були зосереджені на самих собі, на речах або на інших людях, а не на Хри-

сті, Його Слові і справах (Колосян 3:1–3). Сатана дійсно хитрий інтриган, неправдомовець та душолюб споконвіку (Івана 8:44). Тому християнин повинен бути тверезим і пильнувати (1 Петра 5:8), бо сатана опирається всьому, що робить Бог.

Рекомендований матеріал для читання: для особистого підкріплення у сфері про- тистояння спокусам ви можете прочитати главу 12 «Про спокусу» з книги «Хрис- тиянський секрет щасливого життя».

II. Військо сатани

Як вже було сказано, сатана є обмеженою створеною істотою і не має тих рис, які ми пов'я- зуємо з Богом, хоча він і є надприродною істотою і живе в духовному світі. Він не може вий- ти за певні рамки, проте його вплив у світі поширюється за допомогою армії упалих ангелів, які у Писанні часто називаються демонами або нечистими духами. Сатана називається кня- зем демонів (Матвія 12:24) та дияволом зі своїми посланцями (Матвія 25:41). Ми читаємо, що третина ангелів впала разом із сатаною під час його бунту, а тому йому підпорядкована могутня сила. Він має царство (Матвія 12:26).

Оскільки демони діють під пануванням сатани, їхні плани є його планами. Цікаво зауважи- ти певні дії, які у Біблії приписуються демонам.

Питання 11. Прочитайте кожний із перерахованих нижче віршів і до кожного вка- жіть дію демонів.

- а) Псалом 106:36–38 _____
- б) 1 Тимофія 4:1 _____
- в) Якова 3:14–16 _____

Крім того, ми бачимо багато прикладів того, як демони спричинялися до біснуватості, при- гнічували людей та завдавали їм різних страждань. Вони можуть бути джерелом фізичних хвороб (Матвія 9:32, 33; 12:22; 17:15–18). Вони можуть викликати психічні розлади, як ми бачимо на прикладі гадаринського біснуватого (Луки 8:27–29) і хлопчика, який у суїцидаль- ній манії кидався у вогонь і у воду (Марка 9:22). Христос, коли був на землі, неодноразово визволяв людей. Можна припустити, що ці люди були невіруючими до зустрічі з Христом, і тому демони якимось чином отримали над ними владу.

Ми маємо обмежені знання про демонів та ангелів, проте факт їхнього існування є цілком певним, хоч вони і живуть у невидимому світі навколо нас. Демони є розумними істотами, які мають певні знання про Христа та Його силу (Марка 1:23–24; 3:11; 5:7). Вони знають, що вони засуджені та приречені, і вони мають якесь знання про майбутнє, хоча це знання, на- певно, ґрунтується на їхніх багатовікових спостереженнях за людством, а не на вмінні пе- редбачати майбутнє.

Іноді людей турбує питання біснуватості. Вони починають цікавитися вигнанням демонів (екзорцизмом) і тим, як це робиться. У Біблії є чимало розповідей про біснуватість та виг- нання демонів Христом, Його учнями та апостолом Павлом. Коли Христос виганяв одно- го або кількох демонів, Він просто наказував з владою: «Замовчи, і вийди з нього!» (Марка 1:25), «Тобі Я наказую: вийди з нього, і більше у нього не входь!» (Марка 9:25). У стародав- ньому світі і нерідко у наші часи вигнання демонів асоціюється з певними ритуалами, при- готуваннями та методами. У Біблії єдина згадка про особливу підготовку — це слова Ісуса, сказані тоді, коли Його учні не змогли вигнати демона: «А Він їм сказав: Цей рід не вихо-

дить інакше, як тільки від молитви та посту» (Марка 9:29). Сила виганяти демонів була у Христовій владі та у вірі в Нього.

У нас немає доказів того, що християни можуть бути біснுவатими, проте християни можуть допуститися до того, що будуть уразливими до демонського впливу та гноблення. Демони не мають над нами духовної влади, окрім тої, яку ми дозволяємо мати. Іноді вразливість до їхнього впливу приходить від наших предків чи нині живих родичів, які займалися окультизмом або іншими сатанинськими чи демонськими справами.

Нам не потрібно боятися демонських дій, оскільки Христос, Який живе у нас, є нескінченно більшим та сильнішим за будь-якого демона. Якщо якимось чином ви стикаєтеся з біснуватою людиною, то у Христі ви маєте силу для протистояння. У такому протистоянні на особливу увагу заслуговує не можливість опиратися демонам, а необхідність навернення звільненої людини до Христа. Христос попереджав, що, якщо життя такої людини залишиться «порожнім», то демони повернуться ще з більшою силою (Матвія 12:43–45).

Чудово бачити, що Ісус, проповідуючи Євангелію, неодноразово забороняв демонам та виганяв їх. У Книзі Дій ми бачимо, як це повторилося у житті ранньої церкви. Пилип, Павло та інші виганяли нечистих духів з людей. Павло свідчив, що Ісус Сам велів йому проповідати і свідчити, *«щоб вони навернулись від темряви в світло та від сатаниної влади до Бога»* (Дії 26:18).

Якщо ми справді віримо тому, що свідчить Біблія щодо існування і діяльності демонів, і якщо ми дійсно віримо, що «тому то з'явився Син Божий, щоб знищити справи диявола» (1 Івана 3:8), тоді нам цілком доречно очікувати, що навіть сьогодні, коли Євангелія проповідується невіруючим і коли звершується молитва за християн, які могли не знати про цей бік духовного протистояння, ми зможемо бути свідками справжніх та цілком очевидних і безсумнівних перемог над силами темряви. Ми маємо цього сподіватися, вважати такі перемоги нормальною частиною Христової справи, спрямованої на розбудову Його Царства, і радіти перемозі Христа¹.

Тепер ми більш детально розглянемо підґрунтя нашої перемоги над цими злими істотами. Ми й надалі говоритимемо про сатану як про ворога, оскільки він є підбурювачем та провідником усіх, хто повстає проти Бога. Проте нам важливо розуміти той факт, що він не діє самостійно. На його боці та у його розпорядженні є великі невидимі сили демонів.

III. Джерело перемоги

Важливо ніколи не забувати про те, що війна християнина — це війна не з невіруючими і що ведеться вона не на фізичному рівні. В Ефесян 6:12 Павло рішуче стверджує, що ми боре-мося не з тілом і кров'ю, а проти духовних сил зла. Ми не здатні вбити демонів, диявола ми не можемо навіть поранити — і наш бій не у цьому. Наша війна — це всесвітня війна, у якій християнин протистоїть планам і хитрощам усіх сил темряви (Ефесян 6:11). Ми протистоїмо сатанинському і демонському воїнству, яке повстає проти Бога. Ми протистоїмо тим, хто противиться Богові у всьому:

- Ісус **відкриває істину**, а сатана приховує її (Івана 1:17; 8:44; 2 Коринтян 4:3–4);
- Ісус **дає життя**, а сатана забирає його (Івана 5:24; Євреїв 2:14);
- Ісус **приносить божественний плід**, а сатана приносить плід тіла (Галатів 5:19–23);

¹ Grudem W. Systematic Theology. — P. 433.

- Ісус **перевіряє нас, щоб довести до зрілості**, а сатана спокушає, щоб знищити нас (Якова 1:2–4; 1 Петра 5:8);
- Ісус **звільняє нас**, а сатана робить нас рабами гріха (Івана 8:31; 2 Тимофія 2:26);
- Ісус **захищає нас**, а сатана нас звинувачує (1 Івана 2:1; Об'явлення 12:10).

Бачимо, що ця війна є вкрай напруженою. Її метою є повне панування над людськими душами. Сатана робитиме все можливе для того, щоб нас знищити. Якщо йому не вдається повернути вас у своє царство, то він робитиме все, що в його силах, щоб зробити вас слабким християнином, який у практичному житті житиме у стані поразки. Якщо ж йому це не вдасться, то він зробить усе, щоб завадити вам у вашій роботі для Бога. Він буде намагатися перешкодити вашим спробам допомогти іншим християнам зміцнюватися у вірі. Крім цього, він за будь-яку ціну намагатиметься перешкодити вам доносити істину до тих, хто й досі залишається підданим його царства.

А. Наша сила

Бог не залишив нас беззахисними. Він дав нам усе необхідне, аби ми воювали за Його Царство. Крім того, ми ніколи не йдемо у битву наодинці. У Біблії Господь часто порівнюється з воїном.

Питання 12. Прочитайте Вихід 15:3 і кілька віршів з контексту. Чому Господь названий мужем війни?

У Книзі пророка Єремії 20:11 Господь показаний як «потужний силач», якого треба боятися, — Він бореться за нас, як Він був з Єремією, коли той був оточений ворогами.

Тому в Ефесян 6:10, перед тим як описати духовну зброю, Павло наказує нам: *«Зміцняйтесь Господом та могутністю сили Його!»* Ми можемо впевнено стояти з Тим, за Кого ми воюємо і Хто воює за нас. Ми знаємо, що Ісус міг силою Святого Духа звільняти людей, поневолених сатаною, *«бо Бог був із Ним»* (Дії 10:38). У цій боротьбі проти сил темряви ми можемо мати впевненість.

А щодо нашої безпеки, то Павло каже: «Коли за нас Бог, то хто проти нас? Хто нас розлучить від любови Христової?» І тут же відповідає, що ніхто і ніщо — ні природні чи фізичні лиха, ні смерть, ні життя, ні ангели, ні влади, ні теперішнє, ні майбутнє, ані інше яке створіння не зможе відлучити нас від Божої любові.

Крім цього запевнення ми маємо ще й заступництво Святого Духа. У Римлян 8:26–27 Павло каже, що Дух допомагає нам у наших немочах, заступаючись за нас навіть тоді, коли ми не знаємо, як молитися. Сам Христос, який сидить праворуч Бога, також заступається за нас (Римлян 8:34; Євреїв 7:25). Ми самі можемо приходити до Бога у молитві, просячи у Нього перемоги під час нападів сатани. Насправді питання молитви є настільки критичним, що цей ключовий уривок в Ефесян 6, де йдеться про нашу духовну зброю, закінчується закликом до повсякчасної молитви. Ми маємо привілей прикликати Божу силу для боротьби з нашим могутнім противником.

Питання 13. Прочитайте Римлян 8:31, 35, 38–39. На чому ґрунтується наша безпека, коли ми вступаємо у битву?

Питання 14. Хто заступається за нас під час цієї битви?

Б. Наш наступ

Якщо говорити про наше бойове спорядження, то ми оснащені наступальним озброєнням. У 2 Коринтян 10:4–5 сказано, що ми маємо божественну зброю для зруйнування твердинь, задумів та піднесення, що повстає проти пізнання Бога. Ми маємо усе, потрібне для життя та побожності (2 Петра 1:3). В Ефесян 1:19–20 сказано, що усі, хто вірить, мають силу, якою Христос був воскресений із мертвих. Ця сила вивільняється через Святого Духа, Боже слово та молитву (2 Тимофія 1:7; Ефесян 6:17–18).

Питання 15. Прочитайте Ефесян 3:20. Що є джерелом сили, яка діє у нас? Чим обмежується ця сила?

Питання 16. Що сказано у наведених нижче уривках Писання про нашу наступальну зброю?

а) 2 Коринтян 10:4–5 _____

б) Ефесян 3:20 і 2 Петра 1:3 _____

в) Ефесян 6:17 _____

В. Наша оборона

Для захисту ми маємо також і оборонну зброю. Павло в Ефесян 6:10–11 каже, що Бог кожному християнину дав особисте озброєння, аби ми могли стати проти диявольських нападів та злих задумів. Проте тут наводиться одна обов'язкова умова. Ми повинні взяти зброю (Ефесян 6:13) та зодягнутися у неї (Ефесян 6:11). Іншими словами, ми отримали повний захист, але нам потрібно користуватися ним, щоб нас не захопили зненацька (1 Петра 5:8).

Ми детальніше обговоримо це озброєння у наступному розділі. А зараз, розмірковуючи про наше місце у боротьбі, ми знову і знову бачимо у Писанні запевнення у тому, що Бог завжди поряд, що Він захистить та закриє нас. Цар Давид був могутнім Господнім воїном ще від юнацтва, проте він розумів, що йому треба шукати Божої охорони від ворогів і що Бог може його захистити. Його битви відбувалися у фізичній площині, проте від того часу, як він подолав Голіята, він вів їх для Господа. Він бачив своїх ворогів як ворогів Бога, а не тільки як своїх особистих.

Перегляньте наведені нижче вірші та дайте відповіді на питання.

- 2 Самуїлова 22:3, 31, 36
- Псалом 28:7
- Псалом 91:4
- Псалом 115:11 (113:19)
- Псалом 144:2

Питання 17. Якими словами описується Божий захист у цих віршах?

Питання 18. Що ще ви дізналися про Божий захист?

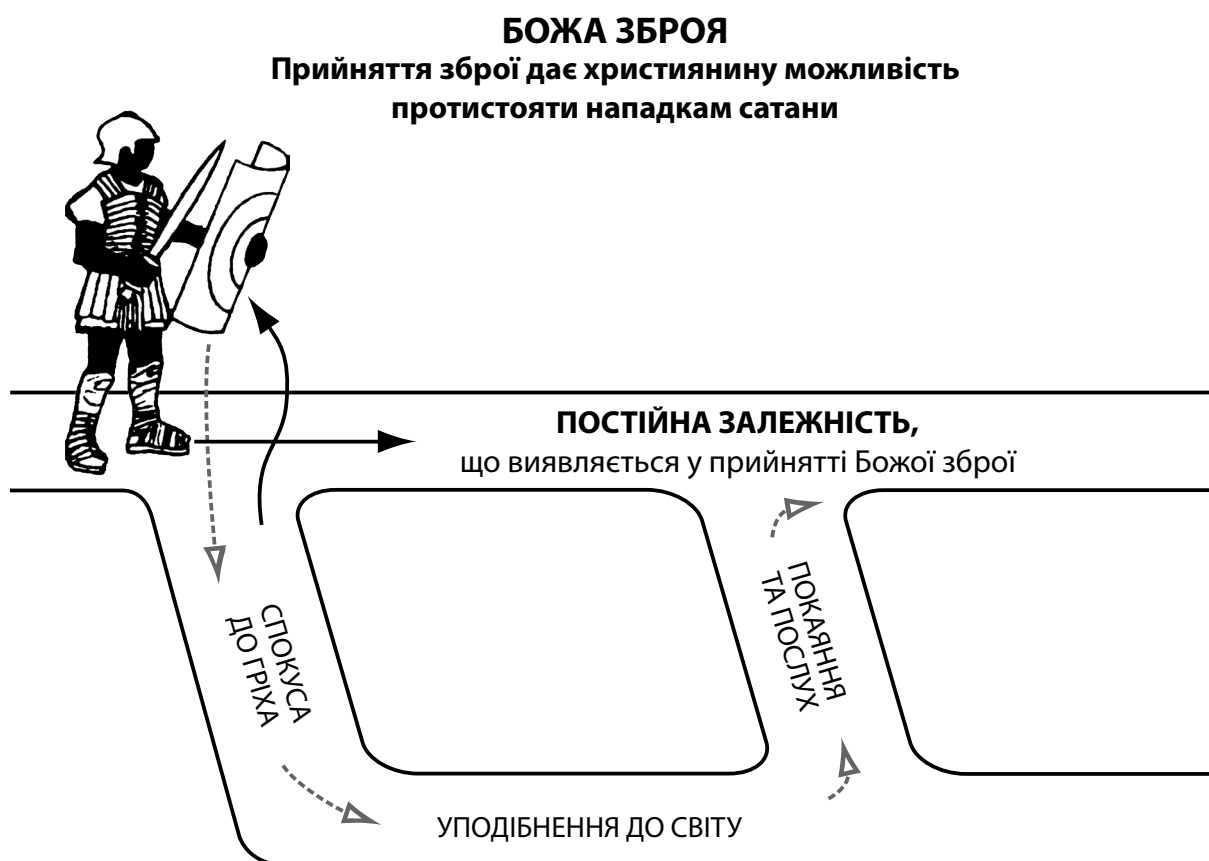

Схема 3–4. **ДУХОВНА ВІЙНА**

Причина поразки або відступу може полягати лише в тому, що християнин забув зодягнутися у Божу зброю. У Христі віруюча людина здобуває повноту, але християнин повинен **на практиці** використовувати отримане. Пам'ятаючи, що головною метою сатанинських нападок є здобуття переваги над християнином через хитрощі, які заплутують його у гріх, розглянемо зараз цю зброю.

IV. Наша духовна зброя

Павло писав Послання до Ефесян з ув'язнення, під час якого йому доводилося щоденно спілкуватися з воїнами. Цілком природно, що він побачив духовну паралель з духовною зброєю, яку ми маємо від Бога. У цьому прикладі воїна, який наводить Павло, жодна життєво важлива частина тіла не залишається без захисту, а руки та ноги — без належного оснащення. Найперше у тексті йдеться про ремінь, за який воїн заправляв одяг та на який вішав меч, щоб мати свободу руху під час битви. Серце і легені воїна закривав панцер. Він ішов від шиї до стегон. У 1 Царів 22:34 описується випадок поранення у бою, коли лучник поцілів у стик царевго панцера. Це спорядження складалося з двох частин: одна закривала перед, а друга — спину. Панцер виготовлявся з кілець, металевих лусок, або пластин (1 Самуїлова 17:5). На ногах у воїна були сандалі, які в'язалися до плюсна та навколо щиколотки. Подошви таких сандалів були з великою кількістю шипів, що додавало воїнові стійкості. В одній (зазвичай у лівій) руці воїн тримав щит. Це був великий прямокутник приблизно 1 м 30 см у довжину та 1 м у ширину, який, як правило, виготовлявся з деревини, склеєної у два шари, та покривався тканиною і шкірою. Його краї обковувалися металом, і такий щит надійно кріпився на руці. Перед битвою вигнуту поверхню щита полірували до блиску або натирали олією, щоб стріли та дротики з запаленою смолою відбивалися від нього або, якщо вони застрягнуть, швидко гаснули. На голові воїна був шолом, який зазвичай виготовляли зі шкіри та укріпляли бронзою. Він прикрашався гербом або плюмажем з пір'я. Він захищав голову від ударів меча, булави чи бойової сокири. У правій руці воїн тримав меч. Цей меч був не довгим, а доволі коротким (13–42 см), широким та прямим. Він був двосічним і нагадував скоріше кинджал, а не меч. Це єдина наступальна зброя, про яку згадує Павло.

Павло пов'язує духовні реалії з названими елементами озброєння: правду — з ремнем, праведність — з панцером, або бронею, благовістя миру — із взуттям, віру — зі щитом, спасіння — з шоломом, а Боже Слово — з мечем.

А. Ремінь істини

У часи Павла воїни носили туніки — великі квадратні шмати матерії з вирізами для голови та рук. Туніка вільно покривала тіло. Аби не утруднювати собі рух під час битви, воїн затягував чотири кінці туніки за ремінь, забезпечуючи собі більшу мобільність і гнучкість. Ремінь правди є символом людини, яка застосовує Божу істину, огортає себе у цю істину й цією істиною тримає все у належному місці.

Питання 19. Що Ісус говорив про сатану в Івана 8:44?

Питання 20. Прочитайте Числа 23:19 і Євреїв 6:18. Яка різниця між Богом та сатаною тут підкреслюється?

Як ми вже бачили, сатана є неправдомовцем, а його царство ґрунтується на обмані та напівправді. Нам надзвичайно важливо знати істину. Ісус Христос сказав: «*Я дорога, і правда, і життя*» (Івана 14:6). Нам сказано зодягнутися у Божу зброю. У Римлян 13:14 нам знову дається повеління зодягнутися.

Питання 21. Яке повеління дається у Римлян 13:14?

Знання Його правди, прийняття Його правди, наповнення розуму і серця цією правдою — це один зі способів зодягнутися Господом Ісусом Христом.

Крім того, що ми маємо зодягнутися у правду, якої Бог навчив нас, ми маємо ще й бути людьми істини. Ми не лише повинні ділитися істинами Писання, але також маємо завжди бути чесними у своїх словах і вчинках, щоб нам дійсно бути підперезаними правдою. Ми повинні дозволити правді та чесності проникнути у нашу істоту, тобто ми маємо полюбити чесність та правду і зненавидіти обман та неправду (Ефесян 4:25). Неправдомовство — це одна з сатанинських спокус, але ми завжди повинні ходити шляхами правдивості і завжди бути налаштованими на те, щоб казати правду.

Б. Броня праведності

Жоден воїн римського війська при здоровому глузді не пішов би у бій, не вбравшись у броню чи панцер. Вона захищала його у рукопашному бою та оберігала від випадкових стріл. У чий же праведність ми маємо зодягнутися як у броню? Свою власну? Це малоймовірно, бо маємо неодноразові вказівки на те, що наші власні зусилля, спрямовані на досягнення праведності, далеко не дотягують до того, чого бажає Бог і яким є Його мірило святості.

Натомість Павло каже нам, щоб ми зодягнулися у Христову праведність, щоб вона стала нам за броню. Коли ми спотикаємося і грішимо, нам треба знову приймати праведність Ісуса Христа. Праведність Христа захищає нас від обвинувачень сатани у неправедності. Він завжди обвинувачує нас та каже нам, що ми не відповідаємо Божим міркам. Але саме тому Христос і став жертвовним Божим Агнцем (Галатів 2:21). Оскільки Він був повністю праведним, Він зміг померти за нас, щоб ми могли бути прийнятими завдяки Його праведності (Римлян 5:19; 8:10). Саме тому ми і є омитими Його кров'ю.

Одним із ключових тактичних методів, до яких вдається сатана, є переконування нас у тому, що ми маємо зробити більше, що досягли недостатньо, що Бог нас відкине, якщо ми спіткнемося. Це сатанинська омана, якою він хоче зірвати з вас вашу броню.

Але праведність Христа не дає нам права на гріх. Правильні стосунки з Ним приводять нас до того, що у нас виробляється бажання жити праведним життям, і ми, намагаючись все більше і більше ходити у послуху Богові, будемо давати сатані все менше і менше нагод закріпитися у нашому житті. А тому й особиста святість відіграє свою роль у забезпеченні дієвості нашої броні. У 1 Тимофія 6:11 маємо заклик гнатися за правдою (праведністю).

Питання 22. Прочитайте Ефесян 4:17–27 і Римлян 6:13. Як ми маємо жити?

В. Взуття готовності Євангелії миру

Для спортсмена-олімпійця взуття є надзвичайно важливим. У різних видах спорту використовується різне взуття. Тенісні туфлі бувають різних видів залежно від того, для якої поверхні вони розраховані, але усі вони відрізняються від кросівок для бігу. І якщо взуття є таким важливим у спорті, то можна лише уявити, наскільки воно є важливим для воїна, який воює за свого Господа. Тут ми говоримо про взуття готовності благовістити мир.

Питання 23. Як пов'язані з «Євангелією миру» вірші 2 Коринтян 5:19 та Колосян 1:20?

Це взуття символізує собою одночасно і непохитність, і рух. Християнин має бути готовим до змін під час бою. Постійне усвідомлення того, що християнин має мир з Богом, що він примирився з Господом, сприяє повсякчасній готовності до дій та до руху, бо християнин пам'ятає, що Бог за нього, а не проти нього. І тому навіть у найскладніших обставинах він знає добру звістку про те, що він живе у мирі з Творцем.

На додаток до тієї непохитності і невідступності, яку має Христовий воїн, він може просуватися вперед, відвойовувати ворожу територію для Бога та вільно доносити Євангелію іншим людям. В Ісаї 52:7 сказано: *«Які гарні на горах ноги благовісника, що звіщає про мир, що добро провіщає, що спасіння звіщає, що говорить Сіонові: Царює твій Бог!»* Христовий воїн може бігти у бій, радісно вигукуючи добру звістку та розповсюджуючи її серед тих, хто ще досі перебуває у темряві царства сатани.

Г. Щит віри

Коли Павло переходить до щита віри, він говорить «а найбільш над усе». Воїн уже має добре бойове спорядження, завдяки якому він може впевнено боротися з сатаною та злими силами. Тепер до цього усього потрібно додати щит віри.

Щит потрібен для того, щоб гасити вогняні стріли лукавого. Павло стверджує, що цей щит гасить усі стріли, а не лише якусь частину. Ці вогняні стріли — це а) хитрощі та омана сатанинського війська (вірш 11); б) боротьба з духами злоби (вірш 12); в) опір у злий день (вірш 13); усі привабливі спокуси нечистоти, егоїзму, сумнівів, страху, розчарування, хтивості, жадібності, марнославства та користолюбства, які приходять через пожадливість тілесну, і пожадливість очам, і пиху життєву (1 Івана 2:16).

Якою має бути ця віра, яка діє як щит? Це непохитна впевненість у Бозі. Це життя віри, яким житиме праведний (Авакума 2:4). Це віра, яка дає людині вічне життя (Римлян 1:17). Це та віра, у якій Адам не вправлявся у райському саду, коли Бог сказав йому не їсти з дерева знання добра і зла. Це віра Йова, який у спокусах не згрішив, але довірив себе вірному Творцеві, Який усе чинить правильно (Йова 1:21–22; 2:9–10; 19:25; 1 Петра 4:19).

Вправа 3

Подумайте про використання щита віри. Запишіть у своєму зошиті кілька ідей щодо того, як ви можете використовувати щит віри. Що ви можете зробити, аби приготуватися до нападок сатани? Як ви тримаєте цей щит віри у своєму духовному житті?

Д. Шолом спасіння

Шолом є ще одним важливим елементом обладунків воїна. Шолом призначений для того, щоб захищати голову та мозок, який є командним центром для всього тіла. Ми знаємо, що від сильного удару по голові у людини може бути струс мозку, через який може вийти з ладу усе тіло, а якщо удар достатньо сильний, то він може призвести навіть до смерті. І тому Бог дав нам шолом спасіння. Ми знаємо, що наше спасіння в Ісусі Христі та у Бозі. Надягаючи цей шолом, ми можемо знешкодити сумніви та страхи, якими на нас нападає сатана. Наш розум є полем битви, на якому розгортаються непоодинокі сатанинські атаки. Проте ми знаємо, що маємо вічне життя на небі і що Бог втручається у наше життя, аби рятувати нас від підступів сатани.

Питання 24. Бути власником шолому та користувачем шолому — це не одне і те ж саме. У чому полягає різниця?

Ми маємо спасіння, проте ми маємо розмірковувати про те, що це означає, і застосовувати це у нашому повсякденному християнському житті. Сатана буде й надалі нападати на нас, але ми маємо постійну гарантію спасіння, до якої можемо постійно вдаватися.

Е. Духовний меч

Тепер ми підходимо до єдиної зброї, яку можна вважати наступальною. Ця зброя застосовується у рукопашному бою з ворогом чи тоді, коли битва стає запеклою. В Ефесян 6:12 Павло вже вживав слово, яке вказує на природу нашої боротьби. Слово, яке перекладено як «боротьба», означає рукопашний бій. Тому не дивно, що Павло у своєму прикладі говорить про короткий меч, подібний до кинджала, — великий довгий меч був би неефективним у такій сутичці.

Тут говориться про духовний меч, який виготовляється або дається Духом, — Слово Боже. Звісно, щоб меч був дієвим, його треба використовувати. Просто тримати його у руці недостатньо. Це не просто набір істин, але Боже Слово, пов'язане з результатами. А тому володіння духовним мечем — це застосування Божого Слова так, як задумано Богом. Проте для володіння мечем потрібні навички. З іншими елементами духовних обладунків достатньо лише знати, як їх треба надягати. Коли вони на своєму місці, вони самі виконують свою функцію. А меч є нашою наступальною зброєю, і ми маємо вчитися правильно його використовувати. Зрозуміло, що чим більше ми користуватимемося мечем, тим вправнішим ставатиме наше володіння ним. При правильному використанні він є смертельною зброєю.

Мабуть, приклад, який ми знаходимо в Матвія 4, де описано те, як Христос був спокушуваний сатаною, згадують найчастіше, коли говорять про меч. У кожній із трьох цілеспрямованих спокус Ісус цитував точний уривок Писання, безпосередньо пов'язаний зі спокусою. Так само і християнин, який тримає духовний меч, може застосовувати ті чи інші уривки Божого Слова, пов'язані з поточними спокусами та випробуваннями. Так за допомогою меча ми можемо оборонятися під час нападок.

Проте ми можемо йти з ним і в наступ, якщо прагнемо відвоювати у сатани і в його царства темряви території для Бога. Ми маємо біблійні підстави для того, щоб, як Ісус Навин у давнину, виступити з вірою та воювати за те, щоб Боже Царство розширювалося на нові території. Щоразу, коли ми застосовуємо Істину, передаємо Істину іншим, стоїмо за Істину, ми йдемо у наступ. Коли ви пояснюєте людям Євангелію та приводите їх до Господа, ви здійснюєте атаки на територію сатани. Коли ви твердо стоїте на Божих обіцянках перемоги над будь-якими обставинами, ви робите кроки вперед. Коли за допомогою Писання ви знаходите та розбиваєте сатанинські твердині у своєму житті та житті інших людей, тоді ви здійснюєте атаку.

Вправа 4

Перевірте, як ви користуєтеся Господнім мечем. Прочитайте Псалом 119. До якої міри Боже Слово є частиною вашого життя? Наскільки ви просякнуті ним? Чи вдавалися ви до Божого Слова при боротьбі зі спокусами та оманю у своєму житті? Чи використовували ви його для розширення Божого Царства? Як?

Ж. Використання нашої зброї

Усі елементи цього духовного оснащення віддзеркалюють основні складові нашого слухняного ходіння у Христі. Навіть не до кінця усвідомлюючи, ви можете зодягнутися у цю зброю. Проте цілком розумно було б розмірковувати про слова, записані в Ефесян 6, молитися про них та за ними перевіряти своє життя, щоб узгоджувати свої слова та думки з

кожним елементом зброї. Ці істини повинні закріпитися у нашому серці. Тут немає якоїсь чарівної формули, а радше духовні принципи, які ми маємо зробити частиною свого життя. Крім того, коли ми відчуваємо явні нападки ворога, у такий час слід особливо уважно досліджувати своє серце і перевіряти, чи правильно ми застосовуємо те, що Бог нам дав для того, аби сатана не здобув над нами переваги. Але ця зброя не повинна «висіти у шафі» і чекати часу особливих битв чи кризи. Ми постійно маємо пильнувати та бути у повній бойовій готовності.

3. Молитва

Перемога над сатаною та його військом, перемога у війні, у якій ми зараз беремо участь, вимагає величезної відданості молитві. Саме про це і каже апостол Павло в Ефесян 6:18. Він говорив про духовну війну у 6:10–13, а про зброю — у 6:14–17. І тепер у вірші 18 він переходить до теми молитви. Молитва не називається серед оснащення християнина, тому що вона є чимось більшим. Молитва не є додачею до зброї — уся ця зброя сплетена з молитви, уся вона пронизана нею. Коли ми застосовуємо той чи інший елемент обладунку, ми маємо у той самий час бути залученими до молитви. І під час самої битви — і в її розпал, і під час затишшя — ми маємо бути у молитві. Щоб наш наступ у битві був цілеспрямованим, нам потрібно підтримувати постійний зв'язок з нашим Провідником та Полководцем. А як інакше ми зможемо отримувати накази або просити підмоги?

І сама молитва є наступальною зброєю проти сатани та його злих сил. Коли ми молимося про виконання Божої волі та поширення Його Царства на землі, ми фактично вступаємо у битву із силами зла. Коли ми молимося за наших братів і сестер у Христі та за їхнє християнське життя, ми протистоїмо царству темряви. Коли ми молимося про навернення до Христа тих людей, які йдуть у погибель, ми молимося про те, щоб царство сатани зазнало відчутних збитків. Про усе це ми можемо молитися з упевненістю, оскільки ми знаємо, що Бог цього щиро бажає, що у цьому Його воля. «Молитва дає нам можливість діяти в тилу ворога — ми підриваємо його опір, заплутуємо його стратегії, відрізаємо його шляхи для підкріплення та знищуємо його злі наміри. Молитва дає нам постійну можливість бути божественним військом у цій духовній війні»².

Розглянемо кілька місць Писання, які спрямовують нас до молитви для досягнення перемоги в цій битві.

Питання 25. Які саме слова з Господньої молитви (Матвія 6:9–13) безпосередньо стосуються цієї духовної війни?

Нерідко до духовних битв ми ставимося так, немов Бог хоче, щоб ми потерпали від спокус і зла. Але Він на нашому боці.

Питання 26. У Луки 6:28 сказано: «Моліться за тих, хто кривду вам чинить». На вашу думку, чим саме це завдає поразки ворогові?

² Myers W., Myers R. Weapons that Work // Pray! — Issue 81. — 1994. — May/June.

Тактика нашого Господа є дивовижною, немов з іншого світу. У сатани є свої люди, які чинять шкоду Христовим послідовникам. Ми ж не боремося з людьми — ми за них молимося!

Коли ви будете молитися проти сатани і його царства, прочитайте вголос деякі уривки Писання, які наводилися у цьому уроці. У виголошенні Божих істин є сила. Таке виголошення підтверджує нашу віру, а тому наш духовний щит стає значно міцнішим, аби витримати духовні атаки. Моліться цими місцями Писання за своє життя та за життя інших людей.

Один з уроків буде присвячено молитві, але думка про те, яким цінним джерелом є молитва, повинна завжди вас підтримувати.

Вправа 5

План завдання поразки сатані. Оцінюючи своє життя, складіть план розмови на тему «Як розбивати хитрі задуми сатани». Включіть у нього практичні приклади зі свого життя та досвіду, а також те, що ви довідались у цьому уроці.

Ця вправа вимагає багато роздумів. Те, чому ми навчилися, набуває більшого значення для нас, коли ми думаємо як можемо розповісти іншим те, що ми дізналися. Саме тому ми просимо вас завершити те, що ви розпочали і виконати наступний проект.

Проект — проповідь або урок

Використовуючи план, складений під час виконання вправи 5, скажіть проповідь у церкві або проведіть бесіду у малій групі. Альтернативним способом виконання цього завдання може бути підготовка заняття з вивчення Біблії на основі цього уроку і його проведення у малій групі.

Завершення

В цьому уроці ми розглядали, хто є нашим ворогом, яку він застосовує тактику, а також оцінювали, які ми маємо ресурси у своєму розпорядженні. Бог дає нам усе необхідне, дає навіть понад потребу. Ось чому Павло зміг з такою впевненістю написати: *«Але в цьому всьому ми перемаємо Тим, Хто нас полюбив»* (Римлян 8:37). І далі у тому самому посланні він писав: *«А Бог миру потопче незабаром сатану під ваші ноги. Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з вами»* (16:20). Сатана може погрожувати, хитрувати, спокушати та нападати, але він не може торкнутися вашої душі. Ви можете втомитися в битві, але, якщо ви йдете за Провідником та Полководцем Ісусом Христом, то перемога вам гарантована. Ми ніколи не повинні забувати про це. Нам треба зосередитися на Ньому та Його задумах. «Найперша ціль нашої війни полягає не у тому, щоб завдати поразки сатані. Наша мета — прославляти Бога, скрізь реалізуючи Його наміри»³.

Якщо вам сподобався цей урок, ви можете попросити вашого лідера продовжити вивчати інші уроки. На початку був наведений список уроків.

³ Там само.

Відповіді на питання

Питання 1

Ваша відповідь. Не піддаватися йому, стати проти нього, бути напоготові, пильнувати.

Питання 2

Хитрі задуми, хитрощі.

Питання 3

Сатана вдається до підступу, тому що:

- 1) Бог обмежив його у тому, що йому дозволено робити;
- 2) він хоче, щоб людина мала про нього кращу думку, ніж його злі наміри дають підстави думати.

Питання 4

Він маскується під ангела світла.

Питання 5

Ізраїльтянам було наказано любити Бога, слухатися Його та триматися Його заповідей, тобто підкоритися Йому і жити так, як Він бажає та заповідає.

Питання 6

Сатана хоче переконати нас у тому, що ми можемо жити незалежно від Бога і все одно отримати всі ті благословення, які може дати лише Бог, — наприклад, мир, радість, сенс життя.

Питання 7

Після гріхопадіння Адама та Єви у райському саду людина народжується з природною схильністю до того, щоб обирати для себе незалежність від Бога замість залежності від Нього. Вона народжується відокремленою від Бога з єдиним бажанням задовольняти своє гріховне тіло. Вона народжується в упалий та проклятий світ.

Питання 8

Сатані треба приховувати від невіруючої людини лише розуміння того, що є шлях до повернення до вічного благословення та залежності від Бога.

Питання 9

- а) Намагаються принести інше благовістя.
- б) Засліплюють розум людей, щоб вони не розуміли Євангелію.
- в) Висувають свої власні підступні та лукаві науки.
- г) Розгортають свою мережу фальшивих апостолів і пророків.
- д) Крадуть істину.
- е) Вони намагаються утримувати невіруючих у пригніченому стані через хвороби або біснуватість.

- ж) Намагатимуться видати себе за Бога (навіть за усю Трійцю), представивши усім свій нечестивий образ божества, аби звести усю землю, включаючи й вибраних.

Питання 10

Ми просимо вас виявити чесність і не списувати ці відповіді. Обов'язково перегляньте кожен вірш і самостійно опишіть своє становище перед Богом, а потім порівняйте свої відповіді з тими, що пропонуються тут, аби перевірити, чи збігається ваша думка з думкою автора.

- 1) *Виправдані.*
- 2) *У мирі з Богом.*
- 3) *Примирені з Богом.*
- 4) *Відкуплені та прощені.*
- 5) *Праведні.*
- 6) *Благословенні всяким благословенням духовним у небесах.*
- 7) *Божі діти.*
- 8) *Божі спадкоємці.*
- 9) *Божа власність.*
- 10) *Дорого куплені.*
- 11) *Злучені з Господом.*
- 12) *Духовно оживлені.*
- 13) *Посаджені на небесних місцях.*
- 14) *Нове створіння.*
- 15) *Христові друзі.*
- 16) *Святі.*
- 17) *Виповнені у Христі.*
- 18) *Здатні ходити в обновленні життя.*
- 19) *Більше не раби гріха.*
- 20) *Більше без жодного осуду.*
- 21) *Громадяни небес.*
- 22) *Не під Законом.*
- 23) *Ті, що мають приступ до Бога.*
- 24) *Ті, яких ніщо не розлучить від Божої любові.*
- 25) *Ті, яких сатана не може торкнутися.*

Питання 11

- а) *Приймають поклоніння від людей — ідолопоклонство;*
- б) *розповсюджують фальшиві вчення;*
- в) *підштовхують до заздрості та сварок.*

Питання 12

Саме Бог воював за Мойсея та за увесь ізраїльський народ. З людської точки зору ізраїльтяни не мали жодних шансів.

Питання 13

Що може дати більше відчуття безпеки, ніж той факт, що Бог за нас і що ніщо не може відділити нас від Його любові та турботи!

Питання 14

За нас заступаються Святий Дух та Ісус Христос. Ми можемо сподіватися, що інші християни теж заступаються за нас, оскільки усі отримали повеління молитися один за одного!

Питання 15

Відповідно до Ефесян 3:16 сила приходить через Святого Духа. Бог не обмежений жодним чином, але Він здатний зробити незрівнянно більше над усе, що ми думаємо, не кажучи вже про те, чого просимо.

Питання 16

- а) Ми отримали духовну зброю, яка має божественну силу для зруйнування сатанинських твердинь.
- б) Ми маємо Божу силу та усе потрібне для життя та побожності.
- в) Ми повинні використовувати Боже Слово (духовний меч).

Питання 17

Щит, твердиня, фортеця, скеля, поміч, вкриє крилом, заховаєшся під крильми Його, башта, пристановище, Спаситель, ріг спасіння.

Питання 18

Ваша відповідь. Крім усього іншого, ми повинні шукати притулок у Бозі, бо це не відбувається автоматично. Ми маємо покладатися на Нього та на Його вірність, чекаючи від Нього захисту.

Питання 19

Ісус сказав, що сатана був душогубом від початку і що в ньому немає правди. Він неправдомовець і батько неправди.

Питання 20

Бог не може казати неправди!

Питання 21

Зодягнутися Господом Ісусом Христом.

Питання 22

Ми маємо віддати себе за рабів Богові та Його праведності, тому що це Божий шлях та Його бажання.

Питання 23

Ми примирені з Богом кров'ю Ісуса Христа, а тому ми маємо мир з Богом. Саме в цьому і полягає благовістя миру.

Питання 24

Цілком очевидно, що різниця між володінням шоломом та його носінням полягає у тому, що шолом забезпечує захист лише тоді, коли його надягти.

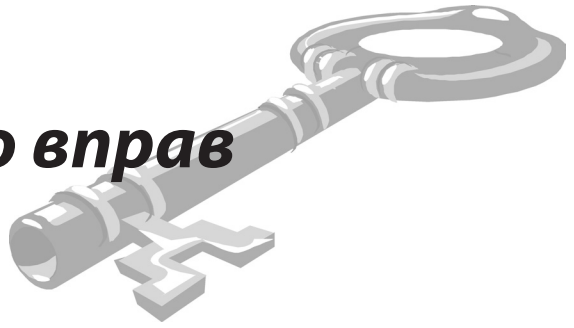
Питання 25

Ми маємо молитися, щоб Бог не ввів нас у спокусу та визволив нас від лукавого.

Питання 26

Коли ми молимося за наших ворогів, тоді наша боротьба ґрунтується не на людських підставах для протистояння — гніві, ненависті та злобі, але переходить на духовний рівень, тому що насправді ця битва є Господньою.

Відповіді до вправ

Вправа 1

Ваша відповідь. Ви можете навести приклади культів та їхніх лжевчень або приклади тих невіруючих людей, з якими ви знайомі особисто і яких сатана тримає від пізнання істини. Поміркуйте також про те, що можна зробити для боротьби з сатанинською оманю в житті цих людей.

Вправа 2

Ваша відповідь. Не варто легковажити цією вправою. Ви маєте розуміти, через які саме ваші слабкі сторони сатана намагається впливати на ваше життя. Аналіз своїх вразливих сторін допоможе вам жити більш переможно. Якщо ви не можете нічого згадати, то моліться і просіть Бога, щоб Він показав вам, у чому саме сатана нападав на вас, оскільки він нападтиме і надалі.

Вправа 3

Ваша відповідь. Будьте готові розповісти про це на зустрічі групи. Ви можете також переглянути інші місця Писання, де про Бога сказано як про наш щит: Буття 15:1; Повторення Закону 33:29; Псалом 18:3; 28:7; 115:11 (113:19). На вашу думку, який тут зв'язок із щитом віри, і чи є цей зв'язок взагалі?

Вправа 4

Ваша відповідь.

Вправа 5

Ваша відповідь. Будьте готові на зустрічі групи розповісти про практичний та конкретний приклад зі свого життя.

